

Az EGERERDŐ Zrt észrevételei az 15189 - Jelentés az állami tulajdonban álló erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodási tevékenységének ellenőrzése - Egererdő Zrt. című ÁSZ vizsgálati jelentés megállapításaival kapcsolatban

Jelen dokumentumban *dólt betűkkel az ÁSZ megállapításai*, míg *álló kék színű betűkkel az EGERERDŐ Zrt észrevételei* szerepelnek.

Magyarország területének több mint 20 százalékát erdő borítja, fenntartásuk és védelmük az egész társadalom érdeke. A 100 százalékban az állam tulajdonában álló erdők vagyongazdálkodását csak költségvetési szerv, vagy állami tulajdonú gazdálkodó szervezet végezheti. Az Állami Számvevőszék korábbi ellenőrzési tapasztalatai alapján döntött az összes erdőgazdasági társaság ellenőrzésének megindításáról. Ennek során az ÁSZ a társaságok 2009. és 2014. első féléve közötti vagyongazdálkodásának, vagyonérték-megőrző és vagyongyarapítási tevékenységének szabályszerűségét értékelte.

Az EGERERDŐ Zrt. a Mátrában, a Bükk nyugati részén és a Heves-Borsodi-dombvidéken, összesen 71 704 ha erdőterületen és 2478 ha egyéb művelési ágú földterületen gazdálkodott.

Az ÁSZ megállapította, hogy az EGERERDŐ Zrt. mérleg szerinti vagyona nem tartalmazta a vagyongazdálkodásában lévő állami erdők és egyéb földterületek, valamint az egyéb kezelt vagyon értékét, a vagyongazdálkodásba vett eszközöket a kiegészítő mellékletben nem mutatta be mérlegképes szerinti bontásban. A könyvvizsgáló nem kifogásolta a beszámolóval kapcsolatosan az ÁSZ által feltárt hiányosságokat.

Az EGERERDŐ Zrt vagyongazdálkodásában a vizsgált időszakban állami erdők és kapcsolódó egyéb földterületek szerepeltek, melyek értéke és az értékelésükre vonatkozó szabályok a vagyongazdálkodásba adáskor (1996), illetve az azóta eltelt időszakban a vagyongazdálkodásba adó (Magyar Állam) részéről egyszer sem került meghatározásra, így azt a vagyongazdálkodó (EGERERDŐ Zrt) nem tudta a könyveiben, ill. a mérlegében a számviteli törvény előírásainak megfelelően szerepeltetni.

A földterületekhez kapcsolódó egyéb eszközök (pl. épületek, utak, egyéb építmények) értékét, - mivel azok a társaság létrejöttkor a társasági vagyon részeként kerültek megállapításra – az EGERERDŐ Zrt a saját vagyonelemei között a számviteli tv. rendelkezéseinek megfelelően bruttó és nettó értéken is nyilvántartja.

Vagyonnyilvántartása nem tartalmazta a vagyongazdálkodó eszközök könyv szerinti bruttó és nettó értékét, ezért nem volt átlátható és nem biztosította az elszámoltathatóságot.

Mivel a vagyongazdálkodásba adó (Magyar Állam) részéről egyszer sem került meghatározásra a vagyongazdálkodásba adott eszközök (földterületek) értékei, azokat vagyongazdálkodó nyilvánvalóan nem tudta szerepeltetni a vagyonyilvántartásában sem.

Az átláthatóság és az elszámoltathatóság szempontjából ugyan akkor fontos megjegyezni, hogy vagyongazdálkodó a vagyongazdálkodásba vétel időpontjától (1996) folyamatosan rendelkezett a vagyongazdálkodóval.

Az EGERERDŐ Zrt. újrahasznosított papír felhasználásával is óvja és védi a kezelésére bízott erdőállományokat.

földterületekre vonatkozó naturáliákban (terület, aranykorona érték) vezetett nyilvántartással és az ezekben bekövetkezett változásokat is folyamatosan vezette.

Fontos tény – melyet az ÁSZ sajnálatos módon – nem szerepeltet a jelentésében, hogy a vagyongekeztelt vagyronról a vagyongekeztelőtől független állami szervezetek (földhivatali ingatlan-nyilvántartás, Országos Erdőállomány Adattár) is vezetnek közhiteles nyilvántartásokat, melyekből szintén levezethetőek a vagyongekeztelt vagyont érintő változások.

A jogszabályváltozások, tulajdonosi joggyakorlók, illetve a vagyongekeztelt vagyonelemek körének többszöri változása ellenére az 1996-ban kötött vagyongekeztelési szerződést nem módosították, a vagyongekeztelési díjat évente nem vizsgálták felül.

A vagyongekeztelési szerződések módosítása, újbóli megkötése – ide értve a vagyongekeztelői díj megállapítását is - a vagyongekeztelt vagyon feletti tulajdonosi jogokat gyakorlók (MNV Zrt, NFA), valamint a vagyongekeztelő (EGERERDŐ Zrt) feletti tulajdonosi jogokat gyakorlók (a vizsgált időszakban MNV Zrt, MFB Zrt, jelenleg FM) döntési jogkörébe tartozik, mely döntésekhez szükséges az illetékes Miniszterek jóváhagyása is.

A vagyongekeztelési szerződések újrakötése tárgyában az érintettek többször egyeztettek, valamint munkabizottságot hoztak létre.

Fontos megjegyezni, hogy fenti tényállásra valamennyi érintett szervezet felhívta az ÁSZ figyelmét, kérve ezek szerepeltetését a jelentésében, ám ezekre a kérésekre az ÁSZ rendre elutasító választ adott.

Az EGERERDŐ Zrt. a vagyongazdálkodásra vonatkozó ágazati szabályokat nem teljes körűen tartotta be, 2009-2013. között az erdőterület igénybevétele, vadkár, és erdő felújítására megállapított határidő túllépése miatt került sor bírság kiszabására.

Az ÁSZ jelentés alapján a vizsgált időszakban a fenti szabálysértések miatt összesen 10 esetben, összegszerűségében 7.914.804 Ft értékben került sor bírság kiszabására az EGERERDŐ Zrt-vel szemben.

Megítélésünk szerint az ÁSZ megállapítása téves, mivel a fenti 10 esetből mindössze 7 db, a megállapított bírságok összegéből pedig mindösszesen 1.059.000 Ft hozható összefüggésbe a vizsgált időszakkal.

A fennmaradó 3 tétel, összességében 6.855.804 Ft értékben a vizsgált időszakon kívül megállapított szabálysértésekre vonatkozott.

Fontos megjegyezni, hogy az EGERERDŐ Zrt mintegy 71.704 ha (hektár) erdőterületet kezel, mely területből a folyamatban lévő (erdőművelési munkával érintett) erdősítések területe mintegy 5000 ha/év.

A 4,5 év érintett időszakra vetítve az összesen 22.500 hektáros érintett területből a vizsgált időszakban az ÁSZ számításait figyelembe véve is mindösszesen 158 ha (0,7%) volt szabálytalansággal érintve.

Az engedély nélküli terület igénybevétele összesen 1 alkalommal került sor (az is vizsgált időszakon kívül), mely esetben a szabálytalanságot az EGERERDŐ Zrt-vel vállalkozói jogviszonyban lévő kivitelező követte el. Ennek megfelelően a kiszabott bírságot a kivitelezővel szemben érvényesítettük.

Engedély nélküli fakitermelésre is összesen 1 alkalommal került sor (az is vizsgált időszakon kívül), melynek mennyisége 104,67 m³ volt, mely az EGERERDŐ Zrt éves fakitermelési tevékenységéhez (230.000 m³) viszonyítva 0.05%.

Fenti észrevételeinket az ÁSZ felé jeleztük, kérve egyben azt is, hogy a tényszerű megállapítás mellett a jelentésében szerepeltesse a fenti arányokat is, érzékeltetve az elkövetett szabálytalanságoknak a gazdálkodás volumenéhez képesti viszonyát, ezzel is hozzájárulva az EGERERDŐ Zrt gazdálkodásáról kialakítható valós kép megítéléséhez.

Ezen kérésünket az ÁSZ elutasította.

Az EGERERDŐ Zrt. kialakította és működtette a feladatellátást támogató kontrollrendszert, valamint kialakította az információáramlási és monitoring rendszert, biztosította annak szabályzatok szerinti működését. Leltározási szabályzata 2012-től nem felelt meg a számviteli törvényben foglaltaknak, a közérdekű adatok közzétételére vonatkozó szabályzatot nem készítette.

Az EGERERDŐ Zrt leltárszabályzatát időközben módosította, mely 2016.01.01-ével lép hatályba. Fontos azonban megjegyezni, hogy a leltárszabályzatban helytelenül szereplő, ötévenkénti leltárfelvétel csak a tárgyi eszközök egy szűk csoportjára (földalatti kábelek, alagutak, csővezetékek, légvezetékek) vonatkozott, mely eszközök nem képezik a vagyonnevezelt vagyon részét.

A tulajdonosi jogokat gyakorló Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) a vagyonkezelési szerződéssel kapcsolatban feltárt hiányosságokat nem szüntette meg, nem élt a kezelt vagyon használatára vonatkozó ellenőrzési jogával, nem ellenőrizte a vagyonyilvántartás hitelességét, teljességét és helyességét sem.

Fenti bekezdés nem tartalmaz az EGERERDŐ Zrt-re vonatkozó megállapításokat.

Az ÁSZ az MNV Zrt. vezérigazgatójának, az NFA elnökének, valamint az EGERERDŐ Zrt. vezérigazgatójának fogalmazott meg javaslatokat, amelyekre 30 napon belül intézkedési tervet kell készíteniük.

Az ÁSZ által megfogalmazott javaslatokra vonatkozóan, az előírt 30 napos határidőn belül intézkedési tervet fog készíteni az EGERERDŐ Zrt.

Eger, 2015. november. 19.

Dr. Jung László
Vezérigazgató